

Izvajanje projektov v Občini Kanal ob Soči, sofinanciranih z evropskimi sredstvi

Pred nami je novo programsko obdobje 2014-2020 in prav je, da naredimo kratek povzetek projektov, ki so bili sofinancirani z evropskimi sredstvi v preteklem programskem obdobju 2007-2013. Investicijski projekti so v celoti zaključeni, medtem ko so čezmejni projekti večinoma v fazi zaključevanja. Skupna vrednost počrpanih evropskih sredstev znaša okrog 5 milijonov evrov.

ZAKLJUČENI PROJEKTI

S sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj je bila sofinancirana operacija **Vrtec v Kanalu – dograditev in energetska sanacija**. Z dograditvijo je vrtec pridobil osrednji večnamenski prostor in prostore za dodatne dejavnosti, prostor za individualno delo, prostore za delovno osebje ter športno igralnico. S tem so omogočeni ustrezni pogoji za izvajanje vzgojno-varstvene dejavnosti, izvedba skupnih družbenih dejavnosti otrok ter sodelovanja s starši. Z energetske sanacije so izboljšani bivalni pogoji v prostorih vrtca, znižala se bo poraba energije za ogrevanje, toplo vodo in razsvetljavo. Slavnostno odprtje vrtca je bilo 27.6.2014.

Vrtec v Kanalu

Z evropskimi sredstvi Kohezijskega sklada je sofinancirana **Energetska sanacija vrtca Deskle**. Z investicijo se je izvedla sanacija – toplotna izolacija vseh fasad, zamenjava stavbnega pohištva, pozidava parapetov, sanacija strehe, optimizacija ogrevalnih sistemov – vgradnja termostatskih ventilov, vgradnja sistemov za centralno prezračevanje ter sanacija in optimizacija razsvetljave. S prenovljenim vrtcem se bo izboljšala kakovost učnega okolja za otroke, zagotovljeni bodo enakovredni vzgojno-izobraževalni pogoji, saj ti zaradi toplotnih izgub niso primerni, zmanjšala se bo poraba toplotne energije in s tem posledično tudi negativni vplivi na okolje. Dela so bila narejena v poletnih mesecih, tako da so 1. septembra 2014 »vrtničarji« prestopili prag že obnovljenega vrtca.

Vrtec Deskle

V Občini Kanal ob Soči je bila v letu 2013 z evropskimi sredstvi Kohezijskega sklada izvedena tudi **delna prenova javne razsvetljave**. Od 1018 neustreznih svetilk je bilo zamenjanih 591 najbolj potratnih. Predvsem neustrezne visokotlačne živosrebrne svetilke se je zamenjalo z natrijevimi in LED svetilkami. Rezultati šest mesečnega spremljanja porabe električne energije v letu 2014 kažejo nato, da je poraba na 60 prižigališčih, kjer so bile zamenjave opravljene, v povprečju nižja za 56 %. Prihranjena sredstva občina vlaga v nadaljevanje prenove saj želi doseči cilj, da bi do konca leta 2016 tako kot določa Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja imela v celoti prenovljeno javno razsvetljavo.

Z Evropskimi sredstvi sklada za regionalni razvoj so se sofinancirale tudi investicije v komunalno infrastrukturo in sicer je bila zgrajena **Kanalizacija in čistilna naprava Deskle, Vodovod Lokovec-Kal nad Kanalom ter Vodovod, kanalizacijo in 2 ČN Kanalski Vrh**.

Iz Ukrepa 322 Obnova in razvoj vasi se je izvedla rekonstrukcija in adaptacija zgradbe Krajevne skupnosti v Ročinju – **Dom Valentina Staniča v Ročinju**, z investicijo v **Večnamenski prostor Kanal** se je preuredilo staro telovadnico OŠ Kanal v večnamenski prostor, s čimer se je zagotovilo primeren prostor za dejavnosti v kraju, pa tudi v okviru šole, kjer potekajo različne aktivnosti in prireditve, ki jih izvajajo društva, posamezniki, šola in druge organizacije za potrebe domačinov in prebivalcev v širši okolici. Z **Obnovo večnamenskega objekta v KS Avče** pa se je tako Krajevni skupnosti kot vsem krajanom zagotovilo varen in prijeten prostor za nemoteno delovanje, sklicevanje sej in druženje. Z novimi prostori so se zagotovili tudi dobri delovni pogoji za prostovoljno gasilsko društvo Avče, ki so sedaj primerljivi s pogoji večjih gasilskih društev v sosesčini.

Iz Ukrepa LEADER so bili projekti umeščeni v tri prednostne naloge: Razvoj in trženje lokalno tipičnih pridelkov, izdelkov ter storitev, krepitev znanja, uvajanje novih podjetniških in ekoloških trendov; Izboljšanje pogojev za bivanje in delo na podeželju; Krepitev društvenega in socialnega življenja na vasi ter varovanje narave in revitalizacije dediščine. Občina Kanal ob Soči je bila vključena v številne skupne projekte Lokalne akcijske skupine – LAS za razvoj: **Izboljšanje in večanje ponudbe, Razvoj novih produktov na podeželju, Vzpostavitev pogojev za predstavitev produktov podeželja, Mreža tematskih poti na območju LAS za razvoj, Več znanja na podeželju, Meso drobnice priložnost in izziv, Povezovanje lokalno tipičnih produktov podeželja s turistično ponudbo, Večnamenski objekt Levpa, Prehrana in tradicija v Zgornjem Posočju, Podeželski e-vodič, Lokalno pridelana hrana v vrtce in šole, Življenje ob meji, Grape-dobro pridelano doma, Vzpodbujanje kmetijstva, rokodelstva**

in domače obrti ter gastronomije ob smaragdni poti – KROG, Podpora prireditvam NVO na območju LAS ter Sam svoje sreče kovač.

PROJEKTI V IZVAJANJU

Občina Kanal ob Soči je bila kot partner, v programskem obdobju 2007-2013, vključena tudi v številne čezmejne projekte, kateri so večinoma v fazi zaključevanja.

Projekt **Vodovod in kanalizacija Avče** se izvaja v okviru operacije »Čezmejno sodelovanje za zmanjšanje onesnaževanja okolja, varstvo in koordinirano upravljanje povodja Soče – Isonzo preko zbiranja in čiščenja komunalnih odpadnih voda z akronimom ISO. V operaciji sodeluje šest italijanskih in pet slovenskih občin. Občina Kanal ob Soči v tej operaciji sodeluje kot partner občine San Giovanni al Natisone iz Italije. V okviru projekta Vodovod in kanalizacija Avče, je bilo v naselju Avče zgrajeno 337 m kanalizacije za odpadno vodo, 296 m meteorne kanalizacije, obnova vodovodnega omrežja na območju posega, preplastitev lokalnih cest na območju posega in izgradnja biološke čistilne zmogljivosti 350 PE. Dne 27.3.2014 je bil na objektu uspešno opravljen tehnični pregled in je trenutno čistilna naprava v fazi poskusnega obratovanja.

Čistilna naprava Avče

V projektu **ZBORZBIRK – Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom** se je popisalo in predstavilo na zgibankah 34 zbirk, ki ležijo v obmejnem prostoru med Alpami in Krasom na slovenski in italijanski strani, od tega je vključenih v projekt 8 zbirk iz kanalske občine: Etnološka in vojna zbirka – Jože Gorjanc, Rodež, Zbirka Lukčeva hiša – Jožica Strgar, Kambreško, Jugova zbirka – Pavel Levpušček, Martin Levpušček, Seniški breg - Avšje, Zbirka razglednic Kanalskega – Branko Drekonja, Morsko, Zbirka cerkvenih podob – Marija Čargo, Ročinj, Zbirka Zorana Šuligoja »1914-1917« – Zoran Šuligoj, Kanal, Deskle, Etnološko – rezbarska zbirka – Franc Jerončič, Melinki ter Črna kuhinja pri Čuoljevih – Andrej Ipavec, Ročinj. Poleg dokumentacije predmetov na terenu, je projekt omogočil tudi zelo pomembne investicije v nekatere zbirke. V muzeju v Melinkih so bila izvedena nujna vzdrževalna dela, boljši pogoji za razstavljene predmete so bili vzpostavljeni tudi v Lukčevi hiši na Kambreškem. Novo domovanje na železniški postaji v Kanalu dobila zbirka Zorana Šuligoja, ki jo je lastnik zaradi številčnosti predmetov s težavo hranil v stanovanju v Desklah. Poleg je bila urejena še turistično-informacijska točka. Večinoma vsi zbiralci hranijo svoje zbirke – na domovih, ogledi so možni po

predhodni najavi. V izdelavi je knjižni vodnik po vseh zbirkah sodelujočih v projektu, popisane predmete pa si je moč pogledati na projektni spletni strani (<http://zborzbirk.zrc-sazu.si/sl-si/zbirke.aspx>).

Na 1. sliki Muzej Melinki, na 2. sliki Lukčeva hiša, na 3. sliki Zbirka Zorana Šuligoja na železniški postaji v Kanalu

V sklopu projekta **RURAL – Čezmejni razvoj turizma na podeželju in skupna promocija kakovostnih tipičnih izdelkov občin Prepotto in Kanal ob Soči** bo na podlagi izdelane čezmejne študije o tipičnih jedeh območja izdana knjiga/brošura o tradicionalnih jedeh, v izdelavi je zemljevid, predstavitveni spot, poleg opreme, ki je bila kupljena za organizacijo dogodkov (stojnice, mize, klopi) bosta nabavljena tudi dva multimedijška stolpca z zaslonom na dotik.

Zaradi povezovanja območij obeh občin, gospodarskega ter turističnega potenciala tega območja je Občina Kanal ob Soči sama, z lastnimi sredstvi, izvedla I. fazo širitve ovinka med Britofom in mejnim preходом z Italijo. Povezava med Benečijo in Slovenijo je s to razširitvijo omogočena tudi za avtobuse in tovorna vozila.

Na temo kolesarskih poti in kolesarske mobilnosti je Občina Kanal ob Soči vključena v dva projekta. V okviru projekta **CroCTaL – Krajina in čezmejne kolesarske poti**, se je že leta 2012 uredila kolesarska pot Plave-Vrtače, v izdelavi je le še promocijski material. V okviru projekta **BIMOBIS- Kolesarska mobilnost med Slovenijo in Italijo**, pa je v zaključevanju sanacija vozišča na delu lokalne ceste Avče-Železniška postaja Avče, da bo cesta za uporabnike, predvsem za kolesarje bolj varna.

Letos mineva 100 let od začetka prve svetovne vojne, maja 2015 pa 100 let od začetka znamenite soške fronte. V občini Kanal ob Soči se v sklopu projekta **POT MIRU – Zgodovinske poti prve svetovne vojne od Alp do Jadrana**, ureja zgodovinska-kulturna pot na območju Prižnice in Paljevega. Na tem območju je ohranjenih precej kavern in globoko vkopanih strelskih jarkov, ki so danes lahko dostopni, med njimi izstopajo predvsem nekatere italijanske kaverne in položaji pod vrhom kote 383, ki jih krasijo spominske table. Zgodovinsko pot na območju Prižnice in Paljevega so trasirali, čistili in urejali Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Posočja. Zgodovinsko dediščino na tem območju pa je urejalo, pod budnim očesom arheologa, Društvo Soška fronta (DSF). Po evidentiranju zgodovinske dediščine (točk za obnovo) iz časa prve svetovne vojne, je sledila njihova ureditev. DSF je očistilo vegetacijo iz ostalin, uredili so dostopne poti ter pripravili gradivo za promocijski material. V nadaljevanju sledi še označitev poti z informacijskimi tablami ter postavitve lesenih miz in klopi. Ob

otvoritvi poti, ki je predvidena v prvi polovici naslednjega leta, nam bo DSF predstavilo pot in vodilo ogled po urejeni zgodovinski poti in zgodovinski dediščini na območju Prižnice in Paljevega.

Urejena pot na Prižnico ter kaverna poveljstva brigade Avellino

Projekt **NET-Age : Spodbujanje regionalnega socialnega razvoja s poudarkom na pospeševanju mrežnega povezovanja deležnikov s področja institucionalnega varstva in prostovoljnega dela za povečanje inovativnosti pri izvajanju socialno-zdravstvenih storitev za starajoče ljudi**, ki se financira v okviru programa sodelovanja IPA Adriatic, mednarodni EU projekt, je v drugi polovici izvedbe. Do sedaj so bile za izboljšanje oskrbe starejših izvedene 4 delavnice s predstavniki javnih in prostovoljskih inštitucij, 3 usposabljanja za partnerje in predstavnike inštitucij, 4 interna srečanja partnerjev, 3 izmenjave dobrih praks, več dogodkov namenjenih predstavitvi projekta, več delavnic s predstavniki inštitucij z namenom ovrednotenja projekta, interna srečanja predstavnikov inštitucij na Goriškem in drugo. V okviru projekta se je doseglo bistveno povezavo med inštitucijami, nadaljnje sodelovanje na področju problemov oskrbe starejših, pa tudi sodelovanje pri novih projektih kot je Ustanavljanje Centra za starejše.